

TEXEL'S AVONTUUR II

Met betrekking tot de in het vorige nummer van Coolia op pag. 107 genoemde *Cheilymenia stercorea* kan ik nu berichten dat de heer Maas Geesteranus zo vriendelijk was om de gedroogde exemplaren welke ik hem toezond te bekijken en mij, spoedig als altijd, te berichten dat hij het eens kan zijn met mijn determinatie, doch dat de naam *Ch. stercorea* intussen niet meer geldig is. De juiste naam is geworden *Cheilymenia ciliata* (Bull. ex St. Amans) Maas G. nov. comb. Inzake de zeldzaamheid merkte de heer Maas Geesteranus op dat niet iedere mycoloog graag in koeieplakken graait. Dit "graaien" loont dan echter wel de moeite!

Volledigheidshalve laat ik nog even diverse microscopische maten, nu bepaald aan gedroogd materiaal, volgen.

Sporen : 18-21(22) x 10,3-11,4 mu.

Asci : 225-253(275) x 11,5-15,5(16,2) mu.

Toppen parafysen: tot 6 mu breed, zelden tot 7 mu.

Haren : dikwandig ca. 5 mu; de haren op de zijwanden meest 2-3-4-(6) armig en elke arm met 0-6 septen en tot 500 (meest 200-400) mu lang, bij de basis tot 27 mu breed.

De haren op de rand meestal enkelvoudig met vertakte voet in het vlees wortelend, tot 700 mu lang, maar als regel korter.

Tevens vroeg ik de heer Maas Geesteranus om raad inzake een koraalzwamachtige fungus welke wij eveneens tijdens de excursie op 27 oktober 1968 op Texel in de omgeving van de Geul in enige exemplaren bij elkaar, diep in mos verzonken, hebben gevonden.

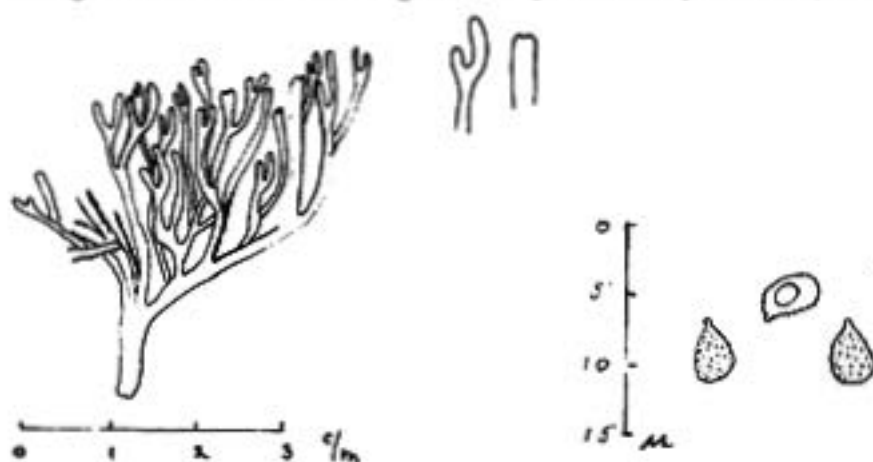

fig. 1. *Ramariopsis kunzei*

Het ontvangen antwoord dat het een vondst van *Ramariopsis kunzei* (Fr.) Corner betreft en dat dit de eerste recente zekere vondst is voor ons land, geeft voldoende aanleiding hier even wat dieper op in te gaan.

Het meest opvallende was de prachtige bleek ivoorachtige kleur en de vrij regelmatige omhoog strevende "takken", welke zich steeds in tweeën splitsen (dichotoom). De ronde "takken"

maakten op mij een sierlijke "spaghetti-achtige" indruk (of als

uit jade gesneden). De afstand tussen de laatste vertakking en de top bedroeg ca. 10 à 20 mm. De top eindigt in twee korte 1-3 m.m. lang spitsjes, vaak ook met slechts één korte inkeping (zie bij fig. 1). De totale hoogte incl. steel bedroeg 4-5 c.m. De ivoorkleur van de "takken" vertoonden soms een heel zwak vleugje vleeskleurroze, terwijl bij de stam (later) een iets vuil omberkleurig tintje speelt door de overwegend bleke kleur. In bijgaande tekening heb ik getracht een (vereenvoudigd) beeld van de habitus te geven, waarbij de "takken" van het linker deel boven de stam zijn weggelaten. De sporen vond ik kleurloos, vaak met een grote citroenkleurige druppel erin en zeer zwak en fijn geïsoleerd gespikkeld (gestekeld?). De maten vond ik incl. de duidelijke apicula 4,5-5,4 x 3,0-3,6 mu (fig. 1). De basidiën waren 2-4 sporig (en bij uitzondering 3 sporig?) en excl. de 2-7 mu lange sterigmen 30-45 x 5-6(6,8) mu groot, hyphen soms met een gesp aan de basidië verbonden. De hyphen, waarin vele gesp verbindingen voorkomen, zijn dunwandig en ca. 2-7 mu breed. Misschien is,

één van beide soorten nog niet kennende, verwarring mogelijk met Ramaria gracilis, doch dan dient erop gelet te worden dat bij laatst genoemde soort de sporen geelachtig zijn en dat het vlees in verse toestand naar anijs ruikt, terwijl dit bij R. kunzei reukloos is.

Nu wij toch verdwaald zijn in de Clavariaceae is het wellicht dienstig te vermelden dat wij tijdens deze excursie ook enkele mooie Clavaria's vonden. Omdat ik in de laatste zes jaargangen van Coolia zelfs geen melding kon vinden van een vondst van deze naar ik meen toch niet zeldzame Clavaria's, wil ik ze hier wat uitvoeriger dan in een simpele naamvermelding voor het voetlicht brengen. De eerste is dan de prefectgele tot oranjegele (ca. Seguy 196)

Clavulinopsis luteo alba (Rea) Corner. De sporen zijn glad en ik vond ze $5,5-7,2 \times 3,2-4,0 \mu$; de sporenbreedte was bij de basis groter dan bij de top (zie bij fig. 2). De sporen werden gevormd op (2) 4 sporige basidiën van $50-60(70) \times 5,0-6,5 \mu$ met tot 10 μ lange sterigmen. De clavula, aan één zijde - soms aan beide zijden - met een overlangse groef, is naar de top toe verbreed en daar enigszins afgerond afgeplat ($1,5-6,0 \times 0,8-1,5 \text{ mm.}$), soms ook spatelvormig verbreed of zelfs in twee toppen verdeeld, maar ook vond ik ze met een cilindrische enigszins spits eindigende clavula. Dus wel erg verschillend van vorm! Zie ook bij fig. 2. De totale hoogte bedroeg 15-50 mm. met een smalle witviltige steel. Bij het drogen verbleken de paddestoelen naar licht okergeel (ca. Seguy 215 met wat meer wit). Dit is dan tevens het onderscheid met C. pulchra (Peck) Corner, want deze soort moet bij het drogen tot diep oranje verkleuren.

De tweede soort betreft de gele, ca. cadmiumgele of bijna dooiergele (Seguy 226/257) Clavulinopsis helvola (Fr.) Corner (syn. Clavaria inaequalis Müll. ex Fr.) met grof en stomp gestekelde bijna ronde sporen. Zonder de tot ruim 1 μ lange stekels $5,4-7,0 \times 5,2-6,5 \mu$; gevormd op basidiën van $50-67 \times 6,5-7,5 \mu$, elk met 4 sterigmen, waarvan de langsten een lengte van 11 μ bereikten. Enkele sporen waren zelfs wat hoekig; zie ook bij fig. 3, waar o.a. beide sporetypen zijn afgebeeld. De clavula ging ongemerkt in de steel over, was slechts aan één zijde voorzien van een overlangse ondiepe groeve; de top was stomp afgerond. De vruchtlichamen waren 20-65 mm. lang en bij de top 2-5,5 mm. breed.

Bij de determinatie heb ik veel plezier gehad van de publicatie van de heer M. P. Christiansen "Clavariaceae Daniae" in Friesia VIII-2; 1967.

F. A. v. d. Bergh.

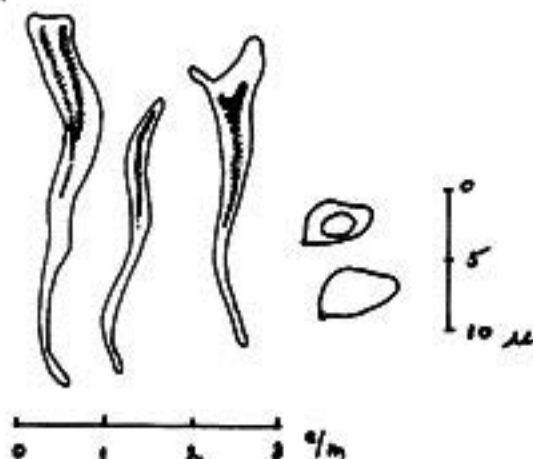

fig. 2. *Clavulinopsis luteo-alba*

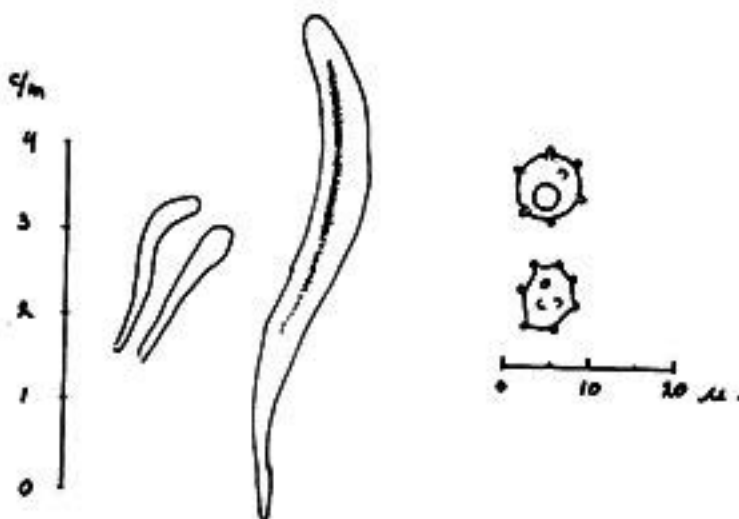

fig. 3. *Clavulinopsis helvola*